

54^e Jaargang

Dinsdag 22 januari 2019

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

De enge poort

“Ga in door de enge poort”, Matth. 7:13a

We zijn opnieuw van een oud jaar naar een nieuw jaar over gegaan. We gingen als het ware de poort van het nieuwe jaar binnen. In de naam januari zit het woord janua, het latijnse woord voor deur of poort. Zo wordt er in onze meditatie-tekst ook gesproken van een poort, waardoor we binnen moeten gaan. Bunyan spreekt in zijn bekende boek van de christenreis ook over die poort, de enge poort. Deze uitdrukking is niet door Bunyan bedacht om iets duidelijk te maken, maar is regelrecht aan de bijbel ontleend. Het is een uitdrukking die door de Heere Jezus in de bergrede wordt gebruikt. Daarin zegt Hij: “Ga in door de enge poort; want wijd is de poort en breed is de weg die tot het verderf leidt; en velen zijn er die door dezelve ingaan. Want de poort is eng en de weg is nauw die tot het leven leidt; en weinigen zijn er die dezelve vinden”, Matth. 7:13 en 14.

De Heere Jezus zegt iets dergelijks als er iemand naar Hem toe komt met de vraag: Heere, zijn er ook weinigen die zalig worden? Op die vraag antwoordt Hij: “Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen, zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan en zullen niet kunnen”, Lukas 13:23 en 24.

Om deze woorden, en daarmee de betekenis van de uitdrukking “de enge poort” goed te kunnen begrijpen, moeten we ons realiseren dat de Heere Jezus eigenlijk spreekt van een viertal poorten. Dat wordt het duidelijkst in de aangehaalde woorden uit de bergrede. Gaat in door de enge poort, dat is de eerste poort die Hij noemt. Want wijd is de poort... Dat is de tweede poort, een wijde poort dus. De ene is eng, smal, nauw; de andere is breed en ruim.

De weg die achter de brede poort volgt is dan ook een brede weg. Een weg die echter tot het verderf leidt. Het verderf: dat is dan de naam die aan de derde poort gegeven wordt. De eerst genoemde poort, de enge poort, wordt gevolgd door een smal pad, maar leidt tot het leven. Het leven: dat is de vierde poort. Het aangrijpende van deze beelden is dat wij reeds een poort zijn binnengegaan; de poort die naar het verderf leidt. Die poort is dan ook een beeld van onze geboorte, onze natuurlijke geboorte, onze komst op deze wereld. We worden buiten het leven en buiten het heil geboren!

Welnu: als nu die poort, die ons op de brede weg brengt, de natuurlijke geboorte is, dan is de enge poort de wedergeboorte. De wedergeboorte! De Heere Jezus roept mensen die de eerste, natuurlijke geboorte hebben meegemaakt en dus de reis naar de eeuwigheid zijn begonnen, op om de poort van de wedergeboorte door te gaan. Of, zoals Hij het in Lukas zegt: te strijden om daar binnen te mogen

gaan. Maar kan dat eigenlijk wel? Kan een mens opgeroepen worden de poort van de wedergeboorte binnen te gaan? Ja hoor, de Heere Jezus doet dat geregeld. Het is de oproep tot bekering. Tegen de nachtdiscipel Nicodemus zegt Hij: Gijlieden moet wederom geboren worden, Joh. 3:7. En Hij zegt er bij: Verwonder u daar niet over! Wedergeboorte is noodzakelijk. En: wedergeboorte is ook nog eens mogelijk! In eigen kracht? Welnee. Maar de Heere Jezus suggereert dan ook niet dat wij iets dergelijks kunnen. Een mens is tot zulke dingen niet in staat. Maar daarom zegt Hij er ook bij: Zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan. Wat bedoelt Hij met deze woorden? Wel, heel eenvoudig: Hij wijst ons een weg. Zoals Christen in Bunyans Christenreize Evangelist op zijn weg vond die hem de weg wees naar het lichtje, zie je het licht dan niet? Hij verwees deze tobbende man naar de enge poort. De Heilige Geest is Degene Die de wedergeboorte werkt. Hoor maar: “De Geest is het Die levend maakt”, Joh. 6:63. Hij vernieuwt ons hart en leven ook. Het water, en denk ook aan het doopwater, wijst heen naar de noodzaak, maar ook naar de mogelijkheid van vernieuwing; ook weer door de Heilige Geest. En hoe werkt de Heilige Geest? Door middel van het Woord. Het Woord van God is het zaad der wedergeboorte, zoals we lezen in 1 Petrus 1:23, waar de apostel schrijft: “Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord van God”. Bunyan tekent Christen in zijn onrust en zorg dan ook met een boek in de hand, de bijbel ja! Toen was de Heilige Geest al in hem bezig. Dat het echt was bleek uit het feit dat hij bij de enge poort terecht kwam; dat is aan de voeten van de Heere; aan de troon van Gods genade; voor de poort van het Koninkrijk Gods. En boven die poort staat geschreven: Klopt, en u zal open gedaan worden. Er kan van alles en nog wat in het leven gebeuren, maar tot een kloppen, bidden en zoeken komt het niet. Dus ook niet tot een ingaan in de poort. Wat is in de beleving dus de enge poort? Dat ik als een zondaar tot de Heere kom om Zijn genade, net als de tollenaar die uitriep: O God, wees mij zondaar genadig! Dan gaat de poort open. Wat ervaar je dan? Gods gunst, Zijn liefde, een woord van moed en troost. En je komt met je zondepak beladen aan de voet van het kruis terecht! En over deze dingen valt nog veel meer te zeggen, maar dit is genoeg om rustig voor Gods aangezicht te overdenken!

Ds. K. Hoefnagel

Reden-eren

Richteren 13:22-23

En Manóach zeide tot zijn huisvrouw: Wij zullen zekerlijk sterven, omdat wij God gezien hebben. Maar zijn huisvrouw zeide tot hem: Zo de HEERE lust had ons te doden, Hij had het brandoffer en spijsoffer van onze hand niet genomen, noch ons dit alles getoond, noch ons om dezen tijd laten horen zulks als dit is.

Vroeger was het onder kerkmensen een bekend gezegde: 'Het zit een voet te hoog'. Wat betekent die uitdrukking? Nou, als iemand op een beredeneerde concluderende manier over zijn geloof praatte, dan zat het alleen in zijn verstand. Terwijl het ware geloof toch vooral iets van het hart is. Dus het moest een voet (zeg maar 30 centimeter) lager. Van het verstand naar het hart. Als het geloof alleen in je hoofd zit, dan zit het een voet te hoog. Het moet naar je hart. Daar zit mijns inziens een grote kern van waarheid in. Geloof is iets anders dan wiskunde. Het geloof redeneert niet. Want redeneren is 'je rede eren', zo zei mijn oude dominee altijd. En toch wordt je verstand en je rede in het geloven niet uitgeschakeld. Je ziet dat ook bij de ouders van Simson.

Opnieuw verschijnt de Engel des HEEREN, nu ook aan Manoach. Ze wisten niet dat het een Engel was. Ze dachten aan een man van God, een profeet. En er ontstaat een gesprek en de Engel herhaalt wat Hij al eerder tegen de vrouw heeft gezegd. Manoach vraagt de Engel naar Zijn Naam, zodat ze Hem kunnen bedanken als hun kind geboren is. Maar de Engel geeft een ontwijkend antwoord en Manoach gaat er verder niet meer op in. Maar hij wil de Engel wel een maaltijd bereiden. Ook dat wijst de Engel af, en Hij zegt dat ze het als een brandoffer aan de Heere moeten offeren. Als een teken van gemeenschap met de HEERE. Dat was immers de bedoeling van een brandoffer. Om in de nabijheid van God te kunnen komen. En dat kan niet zonder bloed. Dat was en is nodig om in gemeenschap met God te kunnen leven.

Als Manoach het offer aansteekt, dan zien hij en zijn vrouw tot hun schrik dat de Man geen profeet was, maar God Zelf. Want dat zegt Manoach: 'Wij zullen zeker sterven, omdat wij God gezien hebben'. En zijn schrik is volkomen terecht, want zo had God het tegen Mozes gezegd. Mozes had gevraagd: 'Toon mij nu Uw heerlijkheid'. Maar toen zei de Heere: 'Gij zoudt Mijn aangezicht niet kunnen zien; want Mij zal geen mens zien, en leven'. Je kunt dat lezen in Exodus 32:18-23.

Manoach en zijn vrouw besterven het van schrik. Ze voelen ineens wat het betekent om een klein, broos, zondig mens te zijn. En ze vallen plat op de grond en durven niet op te kijken. Dat is iets wat we altijd in de Bijbel zien, als mensen een ontmoeting hebben met God. Abraham, Job, Jesaja, Petrus, Johannes, ze vallen als dood aan Zijn voeten (Openbaring 1:17).

Is dat beseft er bij jou ook? Dat God een heilig God is? Herken je de taal van David in psalm 6:3 'Mijn ziel -gans neergebogenschrikt voor Uw heilig ogen!' Niemand kan bepalen hoe diep we dat moeten beleven, maar vanuit de Bijbel is één ding zeker: wie God en zichzelf gaat leren kennen, herkent iets van deze dingen.

En wat dan? Als Manoach en zijn vrouw vrezen te moeten sterven? Dan gebruikt zij haar verstand. Niet op een verstandelijke manier, maar door het geloof. Maar ze gebruikt wel haar verstand. Ze noemt drie argumenten waarom ze niet bang hoeven te zijn. Als God hen had willen doden, dan

1. zou Hij dat brandoffer niet hebben aangenomen;
2. en dit allemaal niet hebben laten zien;
3. en dit allemaal niet hebben beloofd.

Het geloof kan geen voet te hoog zitten. Maar het moet wel verder gaan, lager gaan, dieper gaan. Maar het blijft ook in je hoofd zitten. Geloven is een zaak van je hart én je verstand.

De theologen van het Puritanisme en de Nadere Reformatie hadden het over 'de sluitrede van het geloof'. Dat wil zeggen dat het geloof argumenten gebruikt om de twijfel te overwinnen. Net zoals de moeder van Simson dat deed. Als een arme verloren zondaar de Heere wijzen op Zijn eigen Woord. Met het argument uit Numeri 23: 'God is geen man, dat Hij liegen zou, noch eens mensen kind, dat het Hem berouwen zou; zou Hij het zeggen en niet doen, of spreken en niet bestendig maken?'

Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Naar aanleiding van Paulus' getuigenis tijdens de vliegende storm worden zinnen gelezen. Zinnen van betekenis. Ook voor nu. Paulus had om het leven van de mannen in het gebed met God geworsteld. Op dit gebed was hem de menigte door God geschonken. "Wij, ambtsdragers, zijn met de ons toevertrouwde zielen ook als het ware in een schip in de onrustige en gevaarvolle zee van deze wereld. Laat ons toch zolang wij hier zijn met gebed en arbeid aanhoudend zoeken dat wij ze als een dierbaar geschenk van God mogen behouden. Dat wij ons en hen beveiligen voor schipbreuk des geloof en voor eeuwig verloren gaan. En als het schip van ons leven schipbreuk lijdt, wij met hen toch in de veilige haven van het eeuwige leven behouden mogen aanlanden". Paulus heeft in de levensbedreigende nacht het spreken Gods met overtuiging en zekerheid doorgegeven. Ter onderstropping dat God een waarmaker van Zijn Woord is zegt Paulus 'zijt goedmoeds mannen want ik geloof God dat het also zijn zal gelijkerwijs het mij gezegd is. (Handelingen 27:25) Dat laatste is geen overmoedig woord. Het getuigt van het kennen van God. Zijn namen. Zijn deugden. Zijn werken. Mogen we ook zo werken en spreken op de zondag en door de weeks. Bij Paulus is er geen conclusietrekking. Het is amen zeggen op het spreken van God de Heere. Wanneer dat niet vreemd is dan leeft Psalm 56:6 berijmd. "Ik roem in God, ik prijs 't onfeilbaar Woord. Ik heb het zelf uit Zijn mond gehoord". Door de stilte onder de mannen en geen weerwoord blijkt dat het Woord des Heeren beslag legt.

Paulus en Rome 5

Beslag leggen van het Woord is toch geen vreemde zaak. De situatie op zee verandert niet. De dreigende gevaren nemen niet af en het zeemansgraf dreigt te meer. Maar wat lezen we? Paulus wordt als leider, als vertrouweling van de 275 personen aanvaard. Commandant. Julius volgt Paulus' instructies op. En waar moeten we bijzonder op letten wanneer we denken aan de zeereis? Dat bij Paulus geloven en werken samen gaan. Dat kan ook gezegd worden van Paulus' vrienden. Met Paulus zijn Lucas en Aristarchus meegegaan naar Rome. Twee hartelijke vrienden van Paulus. Lucas wordt door Paulus in de brief aan de Kolossen de medicijnmeester en geliefde genoemd. Lucas bleef Paulus getrouw tot het einde. Lucas was als arts Paulus steeds van dienst. Paulus had Lucas hartelijk lief en het was wederkerig. De gemeente van Kolosse was Lucas niet onbekend. Toen Lucas hoorde of zag dat Paulus aan de gemeente van Kolosse een brief schreef heeft Lucas gezegd tot Paulus 'doe de gemeente de groeten'. Aan boord van het schip was Aristarchus ook. Een christen uit Thessalonica. Aristarchus ging na de ontmoeting met Paulus te Efeze met Paulus mee als een trouwe vriend en broeder op Paulus' verdere zendingsreis. Paulus was met zijn vrienden in het midden van een fraai gezelschap. Toevallig? We weten van het tegendeel. En het drietal leefde niet als een stel vreemdelingen, niet afzijdig. De gezindheid en de handelswijze van Paulus waren Lucas en Aristarchus eigen. Wie echt Christus kent, kent iets van Jezus' leven. Dienen, met woord en daad. Zonder aanzien van de persoon. Was dat maar meer. Een levensvoorbeeld van het drietal lezen we in Handelingen 27:19. Tijdens de hachelijke situatie werd door de matrozen een deel van de kostbare lading en het scheepsmateriaal over boord geworpen. Van het laatste staat er: wij wierpen met onze handen het scheepsgereedschap uit. De meervoudsvorm wij wijst op het meedoen van Paulus

en zijn vrienden. Laten we door ons spreken, door onze houding, door ons doen of laten geen verwijdering, haat of nijd verwekken. De gezindheid van de barmhartige Samaritaan mag een ambtsdrager niet onbekend zijn. Mattheus 25:31 vv. is werkelijkheid op de oordeelsdag. Laten we goed onthouden dat we met ons preken, spreken, tijdredes houden niet klaar zijn. Wat het drietal kende liet zien en bemerken, zij ons eigen. Een goede verhouding tot de naaste vraagt de Heere. Een goed getuigenis van hen die buiten zijn. Tot driemaal toe wijst Paulus hierop. Een caféhouder zei eens van een voorbijganger: dat is een christen. Haat, vijandschap kunnen er zijn maar ook opgewekt worden. Dan is er nog meer wat onze aandacht vraagt. De weersgesteldheid verandert niet. De toestand aan boord verergert zich. Uitputting dreigt en het schip op de klippen met alle gevolgen van dien. Maar de genade van Jezus Christus beheerst Paulus en de werking ervan is merkbaar bij allen. Paulus wekt op om brood te eten. Voedsel gebruik is noodzakelijk om op krachten te komen. We lezen dit ook van Elia. (1 Koningen 19:7,8) Eten kan veel doen. Daar is Paulus van overtuigd. Paulus verbindt er aan gedreven door het geloof in de getrouwe God. Versterking is nodig voor redding. Want niemand van u zal een haar van het hoofd vallen. (Handelingen 27: 34) Paulus spreekt Jezus na. En dat voor zo'n gezelschap. Een les voor ons. Gods Woord heeft lessen voor iedereen maar in het bijzonder voor ambtsdragers. Wat er op Paulus' hartelijk spreken volgt moeten we lezen. (Handelingen 27:35) Wat Jezus deed voor de hongerige schare, deed Paulus ook openlijk voor alle schepelingen. Staande in hun midden dankt hij God voor Zijn gaven. Het brood wordt rustig en kalm gegeten. Paulus is overtuigd van Gods beloften en werken. Gods woorden en daden Gods zijn er ook voor boeven. Zo is de Heere. Geloven we dat en spreken en handelen we er naar?

ds. M.C. Tanis

De HEERE is mij verschenen van verre tijden. Jeremia 31:3a

De profeet Jeremia was bijzonder trouw in de dienst van God. Hij ondervond veel vijandschap. Maar hij bleef trouw in het waarschuwen van het volk tegen de zonden. Hij sprak over de dreigende oordelen van God. Hananja profeteerde een valse profetie en verbrak het houten juk dat Jeremia droeg. Dit als teken dat de macht van Babel zou verbroken worden. De Heere gaf opdracht aan Jeremia om de profeet Hananja te antwoorden. Hananja had een houten juk verbroken, maar er zou een ijzeren juk voor in de plaats komen. Pas na zeventig jaren zou er een einde komen aan de ballingschap van hen die al weggevoerd waren. De HEERE was Jeremia verschenen van verre tijden. God verschijnt door Zijn oordelen en door Zijn zegeningen. In het boek Richteren zien wij het verschijnen van God in oordelen en zegeningen. God zegent ook onze burenen: toen het volk Israël in Gosen verbleef, werd Egypte gezegend. God zegent ook ons gezin. Jakob zegt immers dat hij met zijn staf over de Jordaan is gegaan en dat hij door Gods zegen tot twee heiren is geworden. De Heere zegent ook persoonlijk: Jozef werd onderkoning over Egypte. David werd van herder tot koning. God verschijnt ook aan de zielen van de uitverkorenen. Voordat God verschijnt in het hart is het daar duister, daar is enkel onwetendheid. God laat zien hoe ellendig, zondig en verdoemelijk de zondaar is en dat Hij de zonden moet straffen. God verschijnt als een rechtvaardig Rechter en als een wrekend God. God laat ook zien dat de Zaligmaker Zich met Zijn hart Borg heeft gesteld. In Christus is verzoening. De Heilige Geest bezoekt de ziel en troost in droefheid en smart en werkt het zaligmakende geloof waardoor de zondaar de Middelaar Jezus aangrijpt. De eigengerechtigheid wordt ontnomen en er wordt alleen vertrouwd op het werk van Christus. God verschijnt aan de ziel door te sterken in het bestraffen van de goddeloze zondaar. De Heere geeft ook kracht om aan te sporen tot godzaligheid. We zien dit duidelijk bij de profeet Jeremia. God verschijnt op het sterfbed met de kracht van geloof en liefde. "Hij verschijnt aan de ziel als een bereidwillige Koning na zijn dood en niet als een rechtvaardig Rechter, en leidt hem in Zijn paleis, de hemel. Zo doet Hij hem beërven de plaats die Hij voor hem bereid heeft vóór de grondlegging der wereld, Matth. 25." De Heere verscheen onverwacht aan Paulus. Zo was het ook bij de herders toen de Zaligmaker geboren was. De Heere verschijnt aan de ziel met Zijn Geest en genade. De almachtige God is aan de profeet Jeremia verschenen. De almachtige God had het volk Israël verlost uit Egypte en veertig jaar verzorgd in de woestijn. Zo trekt de Heere Zijn kinderen uit de macht van de zonde en van de duivel. Wanneer Jeremia zegt dat de HEERE hem verschenen is, dan spreekt hij dat uit namens allen van wie dit geldt. De HEERE is verschenen door Zijn Woord en Geest aan hen die Hij heeft liefgehad met een eeuwige liefde en getrokken heeft met goedertierenheid.

Toepassing. Er zit niemand in de kerk aan wie de Heere niet is verschenen. De Heere verschijnt in het geweten als dat waarschuwt tegen de zonde. "Och, zondaar verdoof het licht van uw geweten toch niet. Maar volg het liever op en bidt God dat Hij u verschijnen wil met Zijn Geest en genade. Maar als u volhoudt en voortgaat op deze weg, weet dan dat uw verdoemenis rechtvaardig en de straf des te zwaarder zal zijn. Bedenk dit tot uw waarschuwing." God verschijnt ook in Zijn oordelen. Door een ziekte kan de hand van God zwaar op u of op uw familieleden drukken. Vlucht dan naar de Heere toe in uw noden en smee Hem dat Hij u daarvan wil verlossen. De Heere alleen kan en wil helpen. De Heere verschijnt ook door zegeningen. Dat kan uzelf betreffen of uw familie. De Heere kan gezondheid, rijkdom, eer en aanzien geven in deze wereld. De Heere doet dat om aan Zichzelf, de Gever van al dat goed, te verbinden. Zoek voor uw ziel de onvergankelijke rijkdom. "En als u dat niet doet, zult u van uw rijke tafel in de hel geworpen worden. Daarom, ontwaak toch, zondaar, en bid God om het vriendelijke licht van Zijn aanschijn, want na deze tijd zal er geen verschijning van Gods genade voor u zijn." Zwakke kinderen van God vragen zich al of de Heere hen wel verschenen is. Aan hen stelt Smijtegelt enkele vragen. Hebt u nog net zoveel zin in de zonde als in het verleden? Hebt u niet meer lust en liefde tot God dan voor uw bekering? Bent u niet liever een uur in Gods huis dan duizend elders? Doet het u pijn dat u niet heiliger leeft? Durft u te zeggen dat God met Zijn Geest en genade niet in u gewerkt heeft? Zou u durven zeggen dat u geen genade hebt? Zou u koning willen worden en de wereld dienen? Dorst uw ziel niet meer naar de Heere dan vroeger? Is het niet uw wens beschenen te worden met de heerlijkheid van de verschijning van Gods vriendelijk aangezicht? Klaagt u erover dat u zo vaak valt en struikelt? De Heere zal het gekrookte riet niet verbreken en de rokende vlaswiek niet uitblussen. Kinderen van God: bid God en verlang veel naar de verschijning van de Heere. Ontken de verschijning van de Heere niet. Vertel aan anderen wat de Heere heeft gedaan. Onderzoek ijverig Gods Woord en ga getrouw naar de kerk. Daardoor wil de Heere immers het meest verschijnen. "Verlang en reikhals naar de zalige verschijning van God, want u komt daardoor tot de volle bezitting van de eeuwige heerlijkheid die God bereid heeft voor degenen die Hem liefhebben."

Ds. A. van Heteren

NASHVILLE

Veel commotie rond deze verklaring. Dat was te verwachten. Ik ben bevestigd in mijn mening dat deze verklaring uiteindelijk een goed doel zal dienen. Dat ga ik nader toelichten.

Er zijn negatieve bijwerkingen, inderdaad. Dat hebben medicijnen ook. De organisatie van het geheel had anders gemoeten. Eerst een massaal brede bijeenkomst, waarop een gezamenlijke tekst kon zijn opgesteld. Verder zijn er helaas enkele zinnen of overwegingen, die wel achteraf enige nadere bijstelling of verklaring kunnen krijgen. Als we elkaar, zelfs in de samenleving, beter gaan verstaan, kan het positief uitpakken. Men weet dan, ook in Den Haag, wie we zijn, wat de Heere zegt. Het moest er toch van komen.

Verder is er veel opgeklopte tegenstand. Enige tijd geleden hebben ongeveer honderd predikanten (PKN) zich in een verklaring uitgesproken voor het homohuwelijk. Geen hond verroerde zijn tong. Nu een ander standpunt en nu zoveel verwarring.

Dat komt, zo heb ik gedacht, omdat onze samenleving in de ban van de seksualiteit is. Alles wat daar mee te maken heeft, roept emoties op. Dat legt een extra druk op mensen die worstelen met hun identiteit. Hun zorgen nemen door deze druk van buitenaf alleen maar toe. Dr. Klaassen heeft erop gewezen dat hier een open zenuw ligt. Homoseksualiteit is een hype. Op dat punt moet de autonomie vooral zegevieren. De commotie toont ongetwijfeld aan hoe ver we van Bijbelse uitgangspunten verwijderd zijn in de samenleving. Er is door Jan en alleman meer modder naar de verklaring gegooid dan werd gedaan door de verklaring zelf. En verder: hoe zouden mensen als Elia en Johannes de Doper deze zaak gezien hebben? Profetisch spreken heeft altijd wel een scherpe spits. Denk aan mensen als Luther en Kohlbrugge. Of aan Lätzel.

Ik heb allerlei discussies gehoord. Dat zet aan het denken. Ik wil me een moment indenken in de situatie waarin iemand verkeert die homoseksuele gevoelens beleeft. Hier ligt immers een teer punt; ik erken dat ten volle.

We kunnen stellen dat deze verklaring niet bedoelde deze mensen in het nauw te drijven. We zijn allen, meer dan vroeger het geval was, de nood gaan beseffen van deze groepering. En, het kan niet anders: deze verklaring zal onrust geven bij hen die deze persoonlijke strijd voeren. Dat beseffen we nooit voldoende. Daar moeten we omzichtig mee omgaan.

Dat vraagt liefde en wijsheid. Het vraagt ook inzicht om goed te verstaan wat de Bijbel hierover zegt. Wie slaat hier een brug?

De vraag zal leven: Ben ik groter zondaar dan anderen als ik homo ben? Is mijn homoge-zindheid zonde? De praktijk is dat wel, is de aanleg dat ook? Deze strijd kan heel zwaar zijn. In het Kerkblad voor het Noorden werd eens gesproken over de gebrokenheid van het leven. Hier staan we bij die breuken.

De erfzonde leert dat er erfsmet bestaat. We erven de verkeerde aard van Adam. Wij allen. Dat is niet alleen een algemene stelling. Het is ook een bittere werkelijkheid. Homoseksualiteit is een gevolg van Adams zonde. Maar in mijn eigen hart zie ik ook talrijke lijnen die aan Adam doen denken. Als ik de Bergrede lees, moet ik toch erkennen dat ik onder het oordeel Gods kom te vallen. Paulus zou, de schare van homo's en hetero's overziende, blijven zeggen dat hij de voornaamste der zondaren is. Dat moeten wij ook zeggen. Doen we dat ook? Dus we willen geen enkel oordeel uitspreken over worstelende mensen. Een homo (gemakshalve deze aanduiding) voelt zich geïsoleerd; maar dat isolement is er eigenlijk niet. Ieder mens leeft met zijn strijd en zijn verborgen zonden. Er zijn er die pornoverslaafd zijn; of iemand heeft een oplopende en vonkende natuur; Mensen lopen rond met onreine gedachten; er zijn zonden en zwakheden die voortkomen uit twijfel en ongeloof.

In dit geheel kan ik nooit denken dat een homo een ergere zondaar is dan de anderen. Wij allen hebben gezondigd en lopen rond met talloos veel zwakheden. En laten we ook niet vergeten dat er binnen de grenzen van het huwelijk ook zwaar gezondigd wordt. Dit betekent twee dingen: een homoseksueel staat niet alleen in zijn strijd; vele anderen hebben ook een zwaar gevecht met zichzelf te voeren. Het betekent ook: vergeet die anderen niet! Ook zij hebben het loodzwaar. Ook dat lijkt een eenzame worsteling. Wat denkt u van iemand die verslavingen (porno, drank, seks) beleeft als machten die hem te sterk zijn? Hoeveel worstelen met dingen die zij zelf ten diepste niet willen maar waar hun natuur hen toe verlekt? Hoeveel mensen als Simson leven er niet onder ons? Dat nemen zwarte pakken en witte boorden niet weg. We moesten meer beseffen dat we allemaal dezelfde mensen zijn, hetero's en homo's. Dat is ook

Bijbels onderwijs en vanuit die kennis zouden we anders met elkaar moeten omgaan.

Na het belijden over de erfzonde onderwijst de ruimte van het Evangelie ons ook. In discussies werd vaak zoiets gezegd als: God houdt van iedereen, dus ook van een homo. Dat is iets te makkelijk, maar Gods liefde gaat wel uit tot alle mensen. De Heere Jezus ontving zondaren en at met hen. Hij heeft natuurlijk ook homomezinden ontmoet en ontvangen.

Laat dus een homo niet denken dat hij alleen een eenzame strijd voert. Dat doet ook de hetero, die zijn oog niet van andere vrouwen af kan houden; of de ongetrouwde die hunkert naar een metgezel.

Hiermee is niet ontkend dat de strijd van een homoseksueel zwaar is. En daar is ook mede de maatschappij debet aan. Want deze stimuleert de uitleving. Dat hoort bij het autonome ikgerichte denken van de moderne mens. Omdat iedereen dit vindt en steeds meerderen zo gaan denken, wordt de nood van de homo groter, steeds groter.

Dat blijkt ook als we horen dat er vooral niet gesproken mag worden over genezing. Dat in geen geval! Men kan twisten over het woord genezing, maar een christen zal toch wel gelukkig mogen stellen dat God machtig is hem van deze gezindheid te verlossen of hem daarmee te doen leven op een verantwoorde wijze, ook al blijven de verzoeken levend. Het algemene verzet tegen deze gedachte komt voort uit de overtuiging dat een homo een positieve levenswijze is.

De vraag werd ook gesteld: wat bereik je nu met zo'n statement?

Mijn antwoord: Temidden van de stromen propaganda, waardoor steeds meerderen de koers kwijtraken, zie ik deze verklaring, met alle fouten gebreken, als een baken in zee, een rots in de branding.

Iemand stuurde mij, een maand ongeveer geleden, een verslag van een middelbare school, waar de paarse vrijdag werd gevierd. Regelrechte propaganda voor homoseksualiteit sprak eruit. Dat soort dingen zijn blijkbaar heel gewoon! Moet ik het daar nu mee eens zijn? Mag ik nog gewoon zeggen wat de Bijbel zegt? Als Wilders het mag, mag ik het ook. Veel lezers gaven in Elsevier als reactie aan dat christenen toch ook mogen zeggen wat zij denken.

Er was ook een reporter (Jeroen Wollaars) die nuchter en objectief opmerkte: toch niet vreemd dat christenen dit zeggen? Dit hebben zij toch altijd gezegd? En

dit staat toch met duidelijke letters in de Bijbel? Het probleem ligt toch niet bij enkele mensen die zeggen wat men altijd vanuit het Woord heeft gezegd? Nee, het ligt in de intolerantie van de moderne mens. We staan hier gewoon bij de puinhopen die aangericht werden door de Franse Revolutie. Laat de kerk daar nu niet aan meedoen!

Bovendien: de verklaring richt zich niet tegen homo's, maar tegen de onreinheid van homo's en hetero's! Toen we in Oud Zuilen aan de Vecht woonden, dreef het riviertje soms van de voorbehoedsmiddelen, die afkomstig waren van het Zandpad in Utrecht. Dan dacht ik: wat vernielt en verontreinigt de mens de natuur, Gods schepping. Meerdere parkeerplaatsen langs de snelwegen liggen niet alleen vol met afval, maar je kunt er soms niet zijn vanwege rondzwervende en opdringerige homo's. De Gay Pride verziekt elk jaar weer het beeld van Nederland. Die onreinheid wordt bedoeld. Daartegen mag en moet geen veroordeling alleen, maar ook een profetische oproep klinken. Het gaat hier echter weer helemaal om de intolerantie van de tolerantanten.

Tenslotte zal dit thema moeilijk blijven. Dat is ook vanwege de drang der natuur. Wie het is, die is het en wie het niet is die is het ook helemaal niet. Omdat dit te maken heeft met ieders natuurlijke aanleg. Deze zaken roepen tegenstrijdige reacties op, dat kan niet anders. Ook daarom zal omzichtigheid blijvend en dringend nodig zijn. Ik hoop ook van harte dat ik met dit artikel geen anderen heb benadeeld. Zo ja, dan sta ik open voor onderricht.

Niet alleen de natuur, ook vooral de Schriftuur spreekt mee. Lees nu eens gewoon wat de Bijbel hierover zegt. Daar kunnen homo's van schrikken, maar wie niet? Ik ervaar het zelf elke dag. Dan is er echt ook maar een uitweg: Jezus Christus en Dien gekruisigd. Dat kan ook elke dag vertroosten.

Ik schrijf dit artikel op 10 januari. Bij verschijning kan alles weer anders zijn. Daar hou ik rekening mee.

Ds. P. Roos

Lessen uit de eerste Thessalonicensenbrief (18) Paulus vergeleken met een voedster

Want wij hebben nooit met pluimstrijken-de woorden omgegaan, gelijk gij weet, noch met enig bedeksel van gierigheid (God is Getuige), noch zoekende eer uit mensen, noch van u, noch van anderen; hoewel wij u tot last konden zijn als apostelen van Christus; maar wij zijn vriendelijk geweest in het midden van u, gelijk als een voedster haar kinderen koestert; also wij, tot u zeer genegen zijnde, hebben u gaarne willen mededelen niet alleen het Evangelie Gods, maar ook onze eigen zielen, daarom dat gij ons lief geworden waart. (1 Thessalonicensen 2: 5-8).

Nog altijd is de apostel aan het terugblikken op de periode dat hij – samen met Silas en Timotheüs – in Thessalonica was (zie Handelingen 17:1-9). In vers 3-4 heeft hij zich vergeleken met een rentmeester, aan wie de Heere het Evangelie heeft toebetrouwd. Dat beeld wijst op de grote verantwoordelijkheid die hij als dienaar van het Woord heeft. De kostbare schat van de Evangelieprediking is hem toebetrouwd. In vers 5-8 gebruikt de apostel een ander beeld: dat van een moeder die haar kinderen voedt en koestert. In dat beeld valt de nadruk op de liefde en zorg waardoor het ambtswerk gestempeld wordt.

Pluimstrijkende woorden

Maar eerst maakt Paulus nog eens duidelijk, dat de verdachtmakingen die in de gemeente van Thessalonica de ronde deden, volstrekt niet op waarheid berusten. Hij schrijft om te beginnen dat hij zich in Thessalonica nooit bediend heeft van vleierende woorden die erop gericht waren om mensen te behagen, terwijl dat ten koste ging van de waarheid van het Woord. In dat verband doet de apostel een beroep op de herinnering van de Thessalonicensen zelf: *‘Want wij hebben nooit met pluimstrijkende woorden omgegaan, gelijk gij weet’*. Fergusson legt in zijn verklaring uit, wat deze uitspraak van Paulus betekent. Ze wil niet zeggen, dat een prediker maar onnodig nors of onvriendelijk moet zijn, of dat hij zoveel mogelijk iedereen tegen zich

in het harnas moet jagen. Een dienaar mag met tact en wijsheid te werk gaan en zijn vriendelijkheid moet alle mensen bekend zijn. Maar nooit mag zijn prediking erop gericht zijn om in het geveel bij de mensen te komen.

Paulus schrijft verder dat hij ook geen *‘bedeksel van gierigheid’* heeft gebruikt. Daarmee bedoelt hij dat hij het Evangelie niet gepreekt heeft uit hebzucht, terwijl hij die *‘gierigheid’* bedekt heeft met een godsdienstig sausje. Daarvoor beroept Paulus zich op Gods alwetendheid. *‘God is Getuige, schrijft hij. Goedbeschouwd zweert de apostel hier een eed. Dat geeft wel aan, hoe ernstig de beschuldigingen tegen de apostel zijn geweest, en hoeveel er Paulus aan gelegen was om zich te zuiveren van alle verdachtmakingen.*

Levensonderhoud

In de derde plaats heeft Paulus ook geen *‘eer gezocht uit mensen, noch van u, noch van anderen’*. Het ging de apostel in zijn optreden niet om zijn eigen eer, maar om Gods eer. Volgens Fergusson kan de uitdrukking die de apostel hier bezigt, ook nog iets anders betekenen. Paulus kan er ook mee hebben bedoeld dat hij geen eervol levensonderhoud van de Thessalonicensen heeft verlangd. Dat had hij als apostel wel kunnen doen. Het is immers een erezaak van de christelijke gemeente om te zorgen dat de dienaren van het Woord zonder zorg kunnen leven (zie bijvoorbeeld Galaten 6:6). De apostel had dus van de gemeente van Thessalonica kunnen verlangen dat zij in zijn levensonderhoud zou voorzien. Maar Paulus heeft van dat recht afgezien. Hoe er dan voor hem gezorgd werd? Dat weten we uit Filippienzen 4:16-17. Daar is te lezen hoe Paulus na zijn vertrek uit Filippi een- en andermaal financieel gesteund is door de Filippienzen. Wat de Thessalonicensen nalieten, deden de gelovigen van Filippi wel. En achter hun vrijgevigheid zien we de trouwe zorg van de Heere voor Zijn knechten. Trouwens: nog altijd neigt Hij de harten van hen die liefde

tot het Woord kennen, om te geven voor de dienst van de Heere!

Een moeder

Nadat Paulus deze dingen heeft duidelijk gemaakt, schrijft hij dat hij *‘vriendelijk’* geweest is in het midden van de Thessalonicensen. En daarbij vergelijkt hij zich met *‘een voedster die haar kinderen koestert’*. Fergusson wijst erop, dat de apostel hier niet het beeld gebruikt van een min die kinderen van een andere vrouw voedt, maar van een moeder die haar eigen kinderen voedt en koestert. Het is haar verlangen dat haar kinderen bij haar zijn, en dat ze de juiste voeding ontvangen. Welnu, door zulke tere liefde werd de apostel gedreven, toen hij in Thessalonica was.

Dat wordt nog eens onderstreept in het achtste vers, waar Paulus schrijft dat hij niet alleen het Evangelie heeft willen medelen aan de Thessalonicensen, maar dat hij zelfs zijn leven heeft willen wagen voor hen. Dát wordt bedoeld als de apostel schrijft: *‘...hebben u gaarne willen mededelen niet alleen het Evangelie Gods, maar ook onze eigen zielen, daarom dat gij ons lief geworden waart’*. Ongetwijfeld heeft Paulus hier gedacht aan de manier waarop hij in Thessalonica was gekomen. Nog maar kort geleden waren hij en zijn reisgenoten gemarteld in Filippi. En er was geen enkele garantie dat het in Thessalonica anders zou zijn. Maar Paulus heeft zijn leven willen riskeren om de Thessalonicensen het Woord van het Evangelie bekend te maken.

ds. A.J.T. Ruys

Wat moet ik doen? (2)

De vorige keer heb ik gezegd dat ik niet expliciet op allerlei persoonlijke vragen kan ingaan, ook niet als advies wordt gevraagd in bepaalde zaken. De vraag: Wat moet ik doen, heb ik daarom algemeen beantwoordt. Namelijk dat een vertrouwenspersoon ons onder Gods zegen zou kunnen helpen. En dat wij altijd de weg van het gebed tot de Heere mogen en ook moeten gaan. En dat zal nooit tevergeefs zijn. De Heere geeft antwoord en wijst ons de weg. Ik beloofde u daar nu verder op in te gaan.

Inderdaad geeft de Heere antwoord op het gebed. Altijd uit genade. Niemand kan verhoring claimen. We moeten onze plaats weten. De Heere antwoordt op het gebed dat pleit op de verdienste van de Heere Jezus. En God geeft zondaren, wat de situatie ook moge zijn, altijd antwoord omdat Hij het beloofd heeft. Wie deze gronden ontdekt en daarop leert pleiten is de Heere aangenaam. Denk bijvoorbeeld aan Jesaja 45:19 "Ik heb tot het zaad van Jakob niet gezegd: Zoekt Mij tevergeefs". Gods spreken is duidelijk en begrijpelijk. Hoewel de afgodsbeelden oren hebben, horen zij niet, maar de levende God wel: "Zou Hij Die het oor plant, niet horen?", Psalm 94:9. God zegt: "Zoek Mijn aangezicht", Psalm 27:8. "Doe uw mond wijd open en ik zal hem vervullen", Psalm 81:11b. En, om niet meer te noemen: "Vraagt naar de HEERE en Zijn sterkte; zoekt Zijn aangezicht gedurig", Psalm 105:4.

En hoe Hij dan antwoord geeft? Altijd in de weg van het luisteren. Het is vreemd als de leerling een vraag stelt aan de leraar, en daarna rustig weg wandelt, zonder op antwoord te wachten. Als er een nood, een vraag, een verzoek, een bede is die wij richten tot de Allerhoogste, moeten we daarna luisteren wat Hij spreekt. En Hij spreekt door middel van Woord en Geest. Luisteren is dus Gods Woord biddend openen. Luisteren is biddend opgaan onder de prediking. Wat we dan moeten lezen? Gewoon het gedeelte dat aan de beurt is. Gewoon verder gaan waar wij gebleven zijn. Dit zeggend veronderstel ik wel dat we Gods Woord inderdaad ook lezen en onderzoeken en dat we naar de kerk gaan met de houding van de jonge Samuel: "Spreek, want Uw knecht hoort", 1 Samuel 3:10. In Gods Woord wordt ons de weg des heils gewezen. Maar het geeft ook licht in welke duisternis we ook verkeren. En wie zo leert wachten op de Heere, zal niet beschaamd worden.

Ons gebed moet daarbij wel altijd zijn of de Heilige Geest ons hart en verstand wil verlichten en licht wil laten schijnen over Gods Woord. Zodat ons bedriegelijke hart bewaard wordt voor verkeerde toepassingen van het Woord. Luister maar naar Psalm 119 vers 8

Ik zal o God, bepeinen Uwe wet,
In 't onderzoek van Uw bevelen waken.
Terwijl mijn ziel op Uwe paden let,
In Uw geboon zal zich mijn geest vermaken.
En daar ik hulp verwacht op mijn gebed,
Uw heilig Woord vergeten, noch verzaken.

En, maar dat weet u natuurlijk wel, als Psalm 119 spreekt van Gods gebod, Gods wet, Gods wil, Gods getuigenis, Gods rechten of bevelen, dan gaat het altijd over Gods Woord, de Bijbel die ons is toebetrouwd.

Dus ook in allerlei praktische zaken geeft Gods Woord op het gebed licht en wordt ons een Gode welbehagelijke weg gewezen. Ik zal u een voorbeeld geven uit mijn eigen ambtelijke leven. Toen ik in het jaar 1997, destijds predikant in Dundas, Canada, een beroep kreeg van de gemeente Kattwijk aan Zee, heb ik ook gewacht op een woord van Boven. Ik las voor mezelf in Deuteronomium en mij troffen in het bijzonder de woorden uit hoofdstuk 1:6 "Gij zijt lang genoeg bij deze berg gebleven". Met die woorden gaf de Heere Mozes en het volk Israel toestemming om van de Sinai op te trekken, op weg naar het beloofde land. Maar voor mijzelf hielden de woorden ook een toestemming van de Heere in om het beroep aan te nemen. Wat kenmerkend is voor Gods spreken is dat Hij het gesproken woord ook bevestigt. Tot mijn verrassing vond ik dan ook in Deuteronomium 2:3 deze woorden: "Gij hebt dit gebergte genoeg omgetogen". Deze ervaring had ik niet bij een eerder beroep uit Nederland en het was mij duidelijk.

Dit gezegd hebbende moeten we echter niet concluderen dat het antwoord dat de Heere ons geeft altijd een ons passend en ons welbehagelijk woord is. God kan ons ook een weg wijzen die anders, lees: beter is. Onverhoorde gebeden zijn echter geen ongehoorde gebeden. Ook dat leren we trouwens uit het boek Deuteronomium. Mozes vroeg de Heere dringend of ook hij het beloofde land hier beneden mocht binnen gaan. En de Heere antwoordde wel. Het was alleen een antwoord dat Hem welbehagelijk was. Dat is het trouwens altijd: "Het zij u genoeg. Spreek niet meer tot Mij van deze zaak", Deuteronomium 3:26. Maar, hoe moeilijk dat ook is, dan geeft de Heere ook rust en onderwerping en moet een mens leren bidden: Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook op de aarde. En laat ons gebed ook mogen zijn: Wat Gij ons ook onthoudt in dit leven o Heere, onthoudt ons het ene nodige toch niet. Om Christus wil. Amen.

Ds. K. Hoefnagel

“... al is het dat mij mijn consciëntie mij aanklaagt” (17)

Over de plaats van het geweten in de opvoeding en de bekering

Geliefde lezer, in de vorige bijdragen hebben we stil gestaan bij de rechtvaardiging door het geloof alleen. Hoe de Heere nu door genade een zondaar vergeving der zonden schenkt. Dan kan de vraag rijzen: Is het geestelijke leven nu tot haar hoogste doel gekomen? Is het dan goed als ik weten mag dat mijn zonden mij vergeven zijn? Wat zou dat erg zijn. Want dan zijn we altijd nog zo op onszelf gericht. Dan zou het werk van Christus niet volkomen in de zondaar zijn. Want Christus is niet alleen gestorven, maar Hij is ook opgestaan. Hij heeft het eeuwige leven voor de Zijnen verworven. Opdat ze leven zouden tot Gods eer. Het gaat ten diepste niet om mijn zaligheid, maar om de eer van God. Hoe wordt Hij verheerlijkt in mijn leven. Daarom: na de vergeving begint het ware leven pas. Het leven waarin het gaat om de eer van God en het heil van de naaste. Het leven der heiligmaking. In dat nieuwe leven neemt ook het geweten weer een belangrijke plaats in. Want wat lezen we van de levenspraktijk van Paulus? ‘En hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijke consciëntie te hebben bij God en de mensen’ (Handelingen 24:16).

Het geweten en heiligmaking

Wat verstaat Paulus onder een onergerlijk geweten? Onergerlijk betekent zo iets als: geen aanstoot geven, mensen niet ergeren. Paulus schrijft dit terwijl hij zich moet verantwoorden voor stadhouder Felix. De Joden hebben tegen hem verschillende beschuldigingen geuit. Ze ergeren zich aan zijn optreden en nemen aanstoot aan zijn prediking. De ergernis tegen hem is zo groot, dat ze hem wel zouden willen doden. En juist dan zegt Paulus tegen

de stadhouder: Ik span me in om een onergerlijk geweten te hebben tegenover God en de mensen. Zo’n uitspraak roept toch wel vragen op. Hoe kun je dat nu zeggen, Paulus? Wel, de apostel spreekt in het licht van de komende oordeelsdag. Hij weet dat hij voor God eenmaal rekenschap moet afleggen van zijn handel en wandel hier op aarde. En vooruitlopend op dit oordeel mag hij nu weten dat zijn geweten hem in het licht van al die geuite beschuldigingen vrijspreekt.

Strijd

Om een rein en vrij geweten voor God te mogen hebben, dat brengt in de ziel strijd teweeg. Heel nadrukkelijk zegt Paulus dat hij zich in de eerste plaats geoefend, ingespannen heeft om bij God door zijn gedrag geen ergernis te geven. God weet dat ik niets gedaan heb waardoor ik aanleiding heb gegeven tot deze ergernis. In alles heb ik juist geprobeerd geen aanstoot te geven. Het is mijn verlangen om de Heere door mijn levenswandel te verheerlijken. Dat is voor hem het allerbelangrijkste. Hij oefent zich daarin. Denk aan een hardloper die er alles aan doet om de prijs te behalen. Hij oefent en traint de hele week om die prijs in de wacht te kunnen slepen. Alles moet ervoor wijken. Wel, dat is ook het leven van Paulus. Een leven dat gepaard gaat met heel veel strijd. Want de apostel weet dat in hem geen goed woont. Hij is erachter gekomen hoe zijn oude mens tekeer kan gaan. Mijn vlees, zo schrijft hij ergens, wil zich aan God en Zijn wet niet onderwerpen.

Vlees en geest

Op indrukwekkende wijze schrijft

Paulus over die geestelijke strijd in Romeinen 7. Een enkel vers uit dat hoofdstuk: ‘Zo vind ik dan deze wet in mij: als ik het goede wil doen, dat het kwade mij bijligt. (...) Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?’

Paulus spreekt hier over de strijd tussen vlees en geest. De oude mens die Gods kind naar beneden wil trekken, bij zijn Zaligmaker vandaan, om de vrede in zijn hart weg te nemen. De satan probeert met al zijn gemene aanvallen scheiding te maken tussen God en het hart, tussen de Heere Jezus en de ziel. Het liefst ziet hij Gods kinderen struikelen in de zonden en ook dat ze daarin blijven liggen. Die werkelijkheid deed Paulus in dit hoofdstuk dan ook uitroepen: ‘Het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik!’ Maar te midden van die strijd mag hij overwinnen. Ziende op het kruis van Christus, ziende op Zijn eeuwige zondaarsliefde, jubelt hij het uit: ‘Ik dank God door Jezus Christus onzen Heere.’

Dit is een hele oefening. Een strijd die nooit ophoudt. Want je eigen ik sterft niet. Steeds heb je te strijden tegen je hoogmoed, eerzucht, eigenliefde enzovoort, die er steeds weer aanleiding voor kunnen zijn dat je de Heere en de naaste ergert en aanstoot geeft. Daarom is een leven lang nodig om je te oefenen altijd een onergerlijk geweten te hebben. Geliefde lezer, kenmerkt uw leven zich ook door deze strijd en mag u Paulus nazeggen dat u zich oefent om een rein geweten te hebben voor God en de mensen?

ds. A.A. Egas

AMBTSDRAGERBIJEENKOMST

Op D.V zaterdag 23 maart 2019 zal er weer een ambtsdragerbijeenkomst worden gehouden voor (oud) ambtsdragers uit de CGK en HHK.

Er is deze keer gekozen om enkele onderwerpen uit de Dordtse leerregels te behandelen.

Prof. dr. A. Baars (CGK) hoopt stil te staan bij het thema "Preken over de uitverkiezing" (DL I) terwijl ds. D. Heemskerk (HHK) het onderwerp "De volharding der heiligen" (DL V) zal inleiden.

Deze ambtsdragers bijeenkomst, waarvoor een ieder hartelijk wordt uitgenodigd, zal worden gehouden van 10.00 uur tot 13.00 uur in het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Gemeente te Werkendam, Sigmondstraat 1, 4251 ZA Werkendam.

Vanaf 09.30 uur staat de koffie/thee voor u klaar.

Hartelijke groet,
N.R. van Dam, scriba HHK Werkendam.
Th.A. Meijboom, scriba CGK Werkendam.

MEDITEREND NAAR DE ZONDAG IN FRIESLAND

Op initiatief van ds. A.A. Egas uit Damwoude worden er de komende tijd samenkomsten gehouden op de zaterdagavond door predikanten uit de Hervormde Gemeente en de Hersteld Hervormde kerk uit Wouterswoude, de twee Christelijke Gereformeerde Kerken in Damwoude en de Hervormde Gemeente van Driesum. Om de beurt leiden de predikanten over hun kerkmuur heen een avond in het kerkgebouw van de gemeente van een ander kerkverband. Centraal staan bekende gelijkenissen uit de Bijbel.

BOEKBESPREKINGEN

P. de Zeeuw JGzn, Paul Kruger. De leeuw van Zuid-Afrika. Gebonden, 150 blz., € 14,95 (abonnees € 9,95). Uitgeverij De Ramshoorn, Goes, ISBN 9789461151155. Dit boek is deel 10 uit de Oud Goudserie. In 1652 werd de Kaapkolonie door Hollanders gesticht. In de Franse tijd ging deze kolonie voor Nederland verloren en werd ze door de Engelsen veroverd. De meeste boeren trokken naar het noorden, ook Paul Kruger die toen 10 jaar was. Paul Kruger heeft drie jaar lang gestreden met de Engelsen in de Grote Boerenoorlog. Tevergeefs klopte Paul Kruger in Europa aan om hulp tegen de Engelsen. Hij kwam naar Nederland en ging in Hilversum wonen. In Zwitserland is hij gestorven. Een mooi boek om te lezen voor jong en oud.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 5 februari 2019. Kopij graag binnen donderdag 24 januari 2019.

Ontmoetingsdag

We geven u alvast de datum door: D.V. zaterdag 4 mei 2019 in de Christelijke Gereformeerde Kerk van Werkendam.

Ds. J.M.J. Kieviet

Vrijdag 1 februari 2019 neemt ds. Kieviet vanwege emeritaat afscheid van de gemeente van Renswoude. De afscheidsdienst begint om 19.30 uur in de Hervormde Dorpskerk, Kerkplein 191 te Scherpenzeel. Na de dienst is er gelegenheid voor de genodigden in het naast gelegen verenigingsgebouw 'Philaletes' dominee en mevrouw Kieviet de hand te geven.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.
Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 27,50,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 30,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.
Contactadres Canada:
D. Kleinjan Tel. 905-627-8556 mail: dt.kleinjan@yahoo.com

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.
Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Philip Henry, Christus alles en in allen. Veertig meditaties over Wie Christus is voor de gelovigen. Gebonden, 425 blz., € 29,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 90 8718 0959.

Philip Henry is de vader van de bekende Matthew Henry. In 1661 werd hij met veel andere puriteinse predikanten uit zijn ambt gezet omdat hij gehoorzaamheid weigerde aan de voorschriften van de Anglicaanse kerk. Het boek begint met een korte levensschets. Daarna volgen de inhoudsrijke meditaties, die gaan over de rijke betekenis van Christus. Iets uit dit boek willen wij noemen. Hoofdstuk 21 draagt als titel 'Christus is de Deur.' Dan lezen we op blz. 236 dat Christus de enige Deur is. "Eigen verdienste en gerechtigheid zijn geen deuren. De bemiddeling van heiligen en engelen is geen deur. Zij hebben zelf ook Christus nodig als hun Deur. Algemene genade is geen deur. Die heeft nooit één zonde vergeven of één ziel gered dan in en door Jezus Christus. Predikanten zijn geen deuren, en de genademiddelen ook niet."

**Mooi vakantie-appartement
in Hoog Sauerland.**
www.huizesolagratia.net

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email: webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl

info@vanstaverenbegravenissen.nl

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

WAT TE DOEN BIJ EEN STERFGEVAL?

cbj

CHRISTELIJKE
BEGRAFENISONDERNEMING
JANSSEN

Kijk voor onze tarieven en wilsbeschikking
op onze website cbjanssen.nl.

Apeldoorn
055 204 1003

Nunspeet
0341 209 001

Rijssen
0548 209 011

De waterkamer 50, 7325 HW Apeldoorn
info@cbjanssen.nl www.cbjanssen.nl

De Verrassing
Bungalowpark

**Al 60 jaar
verrassend op Texel!**

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

**Welkom
terug op
ons park!**

Begrafenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Waardenburg
0418 - 65 20 39

H. de Jongh

D.D.E. Meliëste

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

**Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.**

www.begrafenisondernemingdejongh.nl